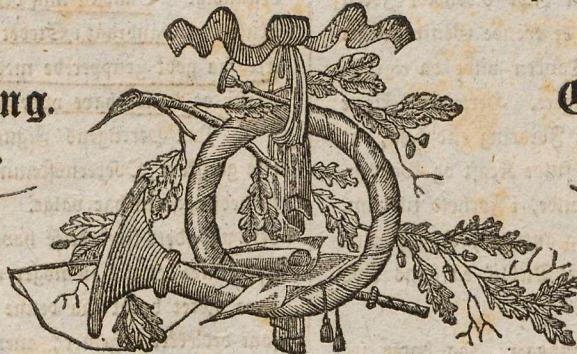

Kjøbenhavns-Posten.

25

Fjerde Aargang.
No. 111. 1830.

Onsdagen den
12. Mai.

Thorvaldsens Museums
ARKIV.

Thorvaldsens Monument over Hertugen af Leuchtenberg.

II.

Et Werk som dette, der for bestandig er udstillet til offentlig Beskuelse, og ved sin Gjenstand som ved Kunstnernes Navne vækker den almindeligste Deeltagelse, bliver naturligvis ogsaa paa det Forskjelligste bedømt. Enhver er her en Kunstdammer, ikke af Kjendelskab, men af naturlig Følelse, og denne livlige Udtalelse af Dommen og dens Skarphed er et glædeligt Tegn paa den almindelige Opmærksomhed for Sagen. Derhos ter man imidlertid ikke forglemme, at man netop under den første Impuls er mest tilbuelig til at forlange noget Overdrevet af den Kunstner, til hvem man troer at torbe store Fordringer; kun efterhaanden vennen man sig til hvad man ved det første Indtryk ikke kunde blive fortrolig med, og enkelte Skjonheder fremtræde ofte først stadeslos holdende og forsonende ved gjenstanden Beskuelse. Thvor meget jeg derfor maatte bebreide mig utidig Tilbageholdenhed, hvis jeg vilde fortælle den Dadel, man ytrer derover, saa vidt er jeg dog fjernet fra at holde alle de Fordringer, man fremfører, for grundede. Jeg vil forsøge upartisk at opstille imod hinanden, hvad der siges for og imod, og stryger derhos hørklen for at beskydes for Almasselse, eller Mangel paa Hensyn for tvende Kunstmændere, der i Sandhed besidde Fortjeneste nok, til at kunne finde sig i en maadeholdende Dom af Publikum. Det Spørgsmaal, hvem de mulige Mangler ved den følgende Udførelse maae tilregnes, hører ikke her hid, hvor Talen blot er om Sagen, ikke om Personer. Man maatte være påse

underrettet om alle derved indtraadte Forhold og Omstændigheder, for med Billighed at domme derom, og selv da vilde en Tredie dog endnu ikke have Ret til at bringe Gjenstanden for Publikum.

Vel skulde jeg uden Videre forudsætte Ideen, som antagen med Tilboeligheid *) ; imidlertid kan jeg dog ikke undlade, at fremsette nogle Bemærkninger over den. Det være mig nemlig kun tilladt at gjøre de Spørgsmåle: Kunde det, efter Wærkets Anlæg, plakat udtrykkes, at Hertugen er i Begreb med at gaae ind ad Gravporten? Tilbagestridende kunde Billedhuggeren ikke fremstille ham, og hvilken uundgæelig Misforstaelse, der maatte flyde af Stillingen udenfor Gravbøren, ville vi see i det Folgende. Fremdeles: havde man, for at undgaae en anden Misforstaelse, ikke hellere skuldet sætte ham Laurberkransen paa Hovedet, end give ham den i den høire Haand? Og vilde det saaledes, da samtlige Figurer dog ikke staae i nogen Handling, heller ikke i aandig Forbindelse, men kun i allegoriske Forhold til hverandre, ikke have været bedre, ganske at udelade Hentydningen paa Gravporten, at stille Hertugens Figur, i heroiske Skikkelse, eller i Feltherrecostume, bekrandet med Hæderens Laurbær, paa en imod de øvrige Figurer betyde-

*) Man erindre sig, at Forf. i det Foregaaende har henstillet paa, at Thorvaldsens Genie ei er vant til at lade sig paalægge en fremmed Idées Evangel; ligesom det heller ikke her bør lades ubemærket, at Forf. i det Efterfølgende tillægger den aldeles efter Thorvaldsens egen Idee tilføjede Gruppe: Livets og Dødens Genier, den mest ubetingede Moes, og nævner den som en Gjenstand for Alles enstemmige Beundring.

Overs. Anm.

ligt forhøjet Sokkel, og, hvis man vilde bæthalde Ideen med Historien, sat dennes Muse og de tvende Genier meget dybere paa begge Sider af den? Tanken vilde da rigtignok have været simpelere, men tydeligere. Hertugens Figur vilde da ikke have gjort nogen anden Fordring end den, at bevare en Afbildning af hans Livs fulde Kraft og Verdighed for Efterverdenen; det Øvrige vilde, i Forhold til ham, være fremtraadt mere underordnet, og antydet, at Historien begyndte at op tegne hans Hæder i det Dieblik da hans Livs og Døds Genier omarme hinanden.

Hvad nu hører første Punkt angaaer, saa hører jeg hyppigt den Klage, at denne Tank er tydeligt udtrykt i Verket; thi Mange, der ikke ere bekjendte med Ideen, fornene i Portalen, hvorover der staar de gyldne Ord Honour et fidélité, at see Porten eller Templet for Ere og Troskab, hvorf Hertugen netop er traadt ud. Virkelig er Architecuren ikke af en saadan Charakter, at man med Vestemhed kan sejle et Gravmæle i den; desuden er Døren lukket, istedetfor at paa romerske Sarkophager Indgangen til Underverdenen, udenfor hvilken den Afsøde staar, del pleier at være antydet paa lignende Maade, men ved en noget aaben Dor; endelig betegner Hertugens Stilling, med Ryggen vendt imod Døren, trods den letantydende Bevegelse, Billedhuggeren har givet den, dog ikke ganse tydeligt, at han er i Begreb med at vende om til Porten og gaae ind ad den. Langt forstaeligere i denne Hensigende, omendskjondt ellers i Ideen usammenhængende, er Anordningen af Erkehertuginde Christinas Gravmæle i Wien, hvor man intet Dieblik forbliver i Evavl om at Sorgetoget begiver sig ind i den aabnede Gravyramide, for der at jorde den Forevigedes Afste. Ved dette Monument dadler man rigtignok derimod, at den midterste Hovedgruppe næsten ganse vender Ryggen mod Beskueren; med Undvigelse af dette Onde er der intetsteds opnaaet en højere Grad af Tydelighed end i Marsfalken af Sachsens Gravmæle i Straßborg, hvor han fra Wrens Trin stiger lige ned i den foran ham aabnede Kiste. At Rummet imellem Hertugen og Porten indtages af den Rustning, som ligger bag hans Fodder, bidrager visnok til at foruge Utydeligheden; laae den foran ham, eller ved Siden af ham, saa vilde man lettere se, at han har aflagt den, for at unddrage sig den for

bestandig. Saavidt mig bekjendt, var i det første Udkast Rustningen anbragt i Stedet for Genierne; hvilket imidlertid ikke saa godt grupperede med Historiens ligeoverfor siddende Figur og kunde have oppet anden Misforstaelse.

Paa Hertugens Figur er Skægget over Overleben ikke ganse i Overensstemmelse med det heroiske Costume, Billedhuggeren har valgt. Men da Hertugen bestandig bar det, vilde dets Udeladelse have skabet Portraitliigheden. Maaske kunde der ved en noget rigeligere Beklædning nogenlunde have været bødet paa denne Contrast, da den sorte Tunica, som bedækker Legemet, men som er aabnet ved Siden, og tillige forstørredelen lader Brystet aabent, virkelig neppe kan gjelde som Gevandt. Ogsaa Hovedets temmelig stærke Boning, der næsten forraader noget Sentimentalt, synes ikke fuldkomment at stemme overens med Figurens øvrige heroiske Holding.

Conversations- og Nyheds-Post.

Dampskibet Caledonia
vil, efter Forlydende, paa Søndag foretage en Extratour til Malmøe, for dertil at overføre den henværende russiske Minister, Os. Ext. Geheimraad Baron v. Nicolai, Ridder af St. Anna, Vladimir og Nordstjerneordenen, Storkors af Dannebrog, der over Sverrig agter at reise til sine Godser i Finland. — Paa Tilbagevejen hertil vil formodentlig Dampskibet, hvis derom kan ske betmelig Annonce i Malmøe og Lund, medbrage Passagerer fra Sverrig.

Den Stumme i Portiei.

I Berlinerbladet: "Der Freimüthige" læses følgende Curiosum: "Paris, Berlin, Hamborg, Dresden strides ikke om den Ere at have født Homer, men hvor den Stumme i Portici bliver givet bedst. Prag har imidlertid et fortrinligt Krav paa Prisen; thi Statisterne tages af et der stationeret italiensk Regiment, og Neapels Korp leverer et uovertræffeligt Billede af naturtro Livilighed. Oberstleutenant og Digtener Marsano overtager ved hver Forestilling den sceniske Commando, og øste lykkes det ham at sætte sine Folk i et saa stort sacerdotalistisk Majestæt, at de holde Theatret for deres Fodestavn. Tvende Musketerer, der lange havde været Fjender, kom nylig saaledes i Haandgemænge sammen, at de glemte Krigsartiklerne og Bræderne, og kom for Alvor i Haarene paa hinanden. Istedetfor Straf tilraabte Officeren dem imellem Coulisserne Bravol og Staccato! og Publikum var henrykt over et Impromptu, som ingen Kunst formaaer at fremstille."

Udgiven af A. V. Linne. Druck i det oppiske Officium.

Før dette Blad, som med Kongelig allernadigest Tilladelse, forsendes med Posten, saavel i Danmark som i Hertugdommene, regnes man sig heri Slæden van Djørner af Adelgaden og Gothersgaden No. 8 i Stuen, og i Provinderne paa alle Kongelige Postkontorer.